Italië: Discussie over euthanasie aangewakkerd

Comateuze vrouw: Grondwettelijk Hof wijst parlementair bezwaar af

Rorate, 10 oktober 2008

Het Italiaanse Constitutioneel Hof heeft de bezwaren van het Italiaans parlement afgewezen tegen een rechterlijke beslissing om de kunstmatige voeding van een al meer dan zestien jaar comateuze vrouw stop te zetten.

De zaak van Eluana Englaro heeft in Italië de discussie over euthanasie fel aangewakkerd, met onder meer felle reacties van het Vaticaan.

Op 9 juli had het Hof van Beroep in Milaan toelating gegeven om de “hydradatie en gedwongen voeding” stop te zetten van de 36-jarige Eluana Englaro, die zich tengevolge van een verkeersongeval al 16 jaar lang in een volgens de artsen onomkeerbare coma bevindt. Het Hof ging daarmee in op de wens sinds 1999 van haar vader, een beslissing die onmiddellijk werd aangevochten door het Vaticaan, dat vindt dat dit een “daad van euthanasie” is.

Het hof van beroep achttte de “vegetatieve en onomkeerbare situatie” bewezen en oordeelde dat de jonge vrouw “de dood had verkozen boven kunstmatig in leven gehouden te worden”, indien ze daartoe in staat was geweest.

Na die gerechtelijke beslissing hebben de Italiaanse kamer en senaat de zaak voorgelegd aan het Italiaans Grondwettelijk Hof, de hoogste jurisdictie op het schiereiland. De volksvertegenwoordiging stoelde haar bezwaren op een “ongrondwettelijke uitzondering” voor bevoegdheidsconflicten tussen gerechtelijke en wetgevende instanties. De rechtse meerderheid in het parlement vond dat rechters zich niet moeten inlaten met de modaliteiten van levensbeëindiging die volgens die parlementsleden een bevoegdheid zijn van de volksvertegenwoordiging.

Het Constitutioneel Hof oordeelde echter dat er geen bevoegdheidsconflict is en dat het parlement indien dat wenselijk is altijd de wet kan veranderen.

Gezien de procureur-generaal van Milaan begin augustus verbreking van het arrest van het Hof van Beroep had gevraagd, moet nu ook het Hof van Cassatie een oordeel vellen. Dit gebeurt op 11 november.

De zaak van de in 1972 geboren Eluana Englaro herinnert aan die van Piergiorgio Welby, een Italiaan die aan spierdystrofie leed en die het recht op sterven eiste, vooraleer een arts hem hielp door zijn zuurstofmasker uit te schakelen in december 2006. De zaak Piergiorgio Welby veroorzaakte een golf van emotie in Italië, maar bracht ook een juridische lacune aan het licht in de Italiaanse wetgeving om een medische behandeling te weigeren, een recht dat nochtaans erkend wordt door de
Italiaanse grondwet.

Zo had een rechter in februari 2007 geweigerd het bevel te geven voor de uitschakeling van het zuurstofmasker van een andere patiënt die net zoals Piergiorgio Welby getroffen is door spierdystrofie. De 53-jarige Giovanni Nuvoli, die sinds jaren in een openbaar ziekenhuis aan zijn bed ligt gekluisterd, had “net zoals Welby” bij de rechtbank van Sassari op Sardinië de mogelijkheid geëist om zijn behandeling stop te zetten, maar dat verzoek werd hem geweigerd omdat de rechtbank oordeelde dat “het onmogelijk was een arts te bevelen, zelfs onrechtstreeks, een daad te begaan die in strijd is met zijn geweten”.

De katholieke kerk weigerde een christelijke begrafenis aan Piergiorgio Welby omdat zijn “openlijke en herhaaldelijk bevestigde (…) wil om te sterven, contrasteert met de geloofsleer van de kerk”.